

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven Lokalitet Tytlandsvik – Tytlandsvik Aqua AS

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6 (forurensningsloven), §§ 11 og 16. Tillatelse er gitt på grunnlag av søknadsdokumenter oversendt fra Rogaland fylkeskommune den 31.01.2019, samt annen informasjon som er framkommet under behandlingen av søknaden og klagevedtak fra Miljødirektoratet av 28.02.2022. Utslippstillatelsen gjelder på de vilkår som er gitt i dette dokumentet, og er kun gyldig sammen med tillatelse til drift etter akvakulturloven.

Bedriften må på forhånd avklare skriftlig med Statsforvalteren endringer den ønsker å foreta i forhold til opplysninger gitt i søknaden eller under saksbehandlingen som kan ha miljømessig betydning.

Tillatelsen er gitt til:

<i>Konsesjonsinnehaver:</i>	Tytlandsvik Aqua AS
<i>Postadresse:</i>	Vormedalsvegen 1890, 4130 Hjelmeland
<i>Org. nummer (bedrift):</i>	813 837 692
<i>Næringskode (NACE):</i>	03.212 - Produksjon av yngel og settefisk i hav- og kystbasert akvakultur

Tillatelsen gjelder:

<i>Lokalitet</i>	35857 Tytlandsvik
<i>Kommune:</i>	Hjelmeland kommune
<i>UTM-koordinater anlegg:</i>	X: 0347916, Y: 6573211 (EUREF89/WGS84 UTM sone 32)
<i>UTM-koordinater utslipp:</i>	X: 034774, Y: 6573457 (EUREF89/WGS84 UTM sone 32)
<i>Anleggstype:</i>	Landbasert settefiskproduksjon – postsmolt
<i>Ramme:</i>	Årlig produksjon av inntil 15 000 tonn biomasse.
<i>Arter:</i>	Laks (<i>Salmo salar</i>) og regnbueørret (<i>Onchorynchus mykiss</i>)

Statsforvalterens referanser

<i>Arkivkode</i>	<i>Risikoklasse¹</i>	<i>Tillatelsesnummer</i>
2019/1401	3	2022.0188.T

Tillatelsen gitt: 02.03.2022	Erstatter tillatelse datert: 26.01.2016
Mariann Størksen fung. seksjonsleder	Susanne Bøe rådgiver
<i>Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur</i>	

¹ Jf forurensningsforskriftens kapittel 39 om gebyr til statskassen for forurensningsmyndighetenes arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven

Endringslogg

Endring	Dato	Henvisning	Beskrivelse
0	26.01.2016		Tillatelse opprettet
1	02.03.2022		Logo og forsidedekst oppdateres Endringslogg opprettet «Fylkesmannen» endres til «Statsforvalteren» der dette forekommer, grunnet navneendring 01.01.2021.
		Punkt 1	Endring i første ledd
		Punkt 3.1	Endring i innhold
		Punkt 3.2.3	Endring i innhold
		Punkt 10.1	Første og andre ledd endres
		Punkt 10.3	Endring i innhold
		Punkt 11.2	Tillegg av «Overvåking av oksygenmetning og planteplankton»
		Punkt 11.3	Endring i første ledd
		Punkt 11.5	Endring i innhold

Innholdsfortegnelse

1. RAMME	4
2. GENERELLE VILKÅR	4
2.1 UTSLIPPSBEGRENSNINGER.....	4
2.1 PLIKT TIL Å REDUSERE FORURENSNING SÅ LANGT SOM MULIG	4
2.2 INTERNKONTROLL	4
2.3 UTSKIFTNING AV UTSTYR	5
2.4 EIERSKIFTE.....	5
2.5 NEDLEGGING ELLER LENGRE DRIFTSSTANS	5
3. UTSLIPP TIL VANN	6
3.1 UTSLIPPSMENGDER	6
3.2 UTSLIPPSREDUSERENDE TILTAK	6
3.2.1 VANNFORBRUK	6
3.2.2 FØRSPILL.....	6
3.2.3 RENSEANLEGG	6
3.2.4 UTSLIPPSSTED FOR PROSESSAVLØP.	6
3.2.5 LEGEMIDLER OG KJEMIKALIER	7
3.2.6 OVERFLATEVANN.....	7
3.2.7 SANITÆRAVLØPSVANNET.....	7
3.2.8 SIKRING AV AVLØP.	7
4. LYS OG LUKT	7
5. STØY	7
6. GRUNNFORURENSNING OG FORURENSEDE SEDIMENTER	8
7. KJEMIKALIER OG LEGEMIDLER	8
7.1 VURDERING AV KJEMIKALIER OG LEGEMIDLER	8
7.2 SUBSTITUSION.....	8
7.3 REACH OG BIOCIDREGELVERKET.....	9
7.4 LAGRING AV LEGEMIDLER OG KJEMIKALIER.....	9
8. AVFALL	9
8.1 GENERELLE KRAV	9

8.2 HÅNDBEREGNING OG LAGRING AV FARLIG AVFALL	9
8.3 HÅNDBEREGNING AV PRODUKSJONS- AVFALL OG SLAM	10
8.4 HÅNDBEREGNING AV ANNET AVFALL	10
9. FOREBYGGING OG BEREDSKAP MOT FORURENSNING	10
9.1 MILJØRISIKOANALYSE	10
9.2 FOREBYGGENDE TILTAK.....	11
9.3 BEREDSKAPSPLAN.....	11
9.4 VARSLING AV AKUTT FORURENSNING	11
10. UTSLIPPSKONTROLL.....	11
10.1 MÅLING OG BEREGNING AV UTSLIPP	11
10.2 JOURNALFØRING	12
10.3 ÅRSRAPPORT.....	13
11. MILJØTILSTAND OG RESIPIENTOVERVÅKNING	13
11.1 KRAV TIL MILJØTILSTAND	13
11.2 KRAV TIL MILJØOVERVÅKNING I RESIPIENTEN	13
11.3 TILTAK VED UAKSEPTABEL MILJØTILSTAND.....	14
11.4 RAPPORTERING TIL STATSFORVALTEREN	15
11.5 RAPPORTERING NÅR PRODUKSJONEN HAR KOMMET OVER 10 000 TONN	15
12. ANSVAR OG STRAFF	15
12.1 ANSVARSFORHOLD.....	15
12.2 STRAFFEANSVAR.....	15
13. TILSYN.....	15
14. OMGJØRING	15
VEDLEGG 1: LISTE OVER PRIORITERTE STOFFER, JF. PUNKT 2.1.....	16

1. Ramme

Tillatelsen gjelder utslipp fra landbasert produksjon av laks og regnbueørret på lokaliteten Tytlandsvik. Produksjonsrammen er 15 000 tonn biomasse settefisk og postsmolt per år.

Tillatelsen gjelder fra det tidspunkt anlegget har fått tillatelse etter akvakulturloven fra Rogaland fylkeskommune. Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen **ikke** er tatt i bruk innen 2 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal virksomheten sende Statsforvalteren en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen eller trekke den tilbake.

2. Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 til 8. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 til 8, eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.1 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra virksomheten, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt. 3 - 8 uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået i forhold til det som er lagt til grunn i forbindelse med saksbehandlingen, medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.2 Internkontroll

Virksomheten plikter å etablere internkontroll for sitt anlegg (lokalitet og landbase) i henhold til forskrift om helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)². Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at virksomheten overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Virksomheten plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Virksomheten skal ha en driftsansvarlig ved anlegget som skal sørge for at det etableres internkontroll tilpasset det konkrete anlegget, jf. internkontrollforskriften § 4. Virksomheten skal systematisk overvåke og gjennomgå internkontrollen, jf. internkontrollforskriften § 5 pkt. 8.

Kravet til internkontroll innebærer blant annet at virksomheten til enhver tid skal ha oversikt over alle aktiviteter ved anlegget som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold ved anlegget, se også pkt. 9.1. De som arbeider på anlegget skal ha nødvendig kunnskap om mulige

² Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

utslipp, og må arbeide aktivt gjennom egenkontroll for å hindre skade eller ulempe for miljøet, og forebygge at utslipp ikke skjer.

Virksomheten skal sette miljømål for anleggets påvirkning på ytre miljø, jf internkontroll-forskriften § 5 punkt 4. Miljømålene skal være målbare, konkrete og tilpasset det aktuelle anlegget. Målene skal dokumenteres skriftlig og gjøres kjent for de ansatte³.

Eksempler på ytre miljømål for anleggets påvirkning kan være fôrfaktor⁴, avfallsmengder, energiforbruk, kjemikaliemengder, legemidler, vedlikeholds- og utskiftningsfrekvens for utslippsrelatert utstyr m.m.

Virksomheten skal sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. Virksomheten plikter å føre jevnlig tilsyn og kontroll med utslippsrelatert utstyr og system/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert, jf. internkontroll-forskriften § 5 pkt. 7.

2.3 Utskiftning av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Fylkesmannen på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

2.4 Eierskifte

Dersom virksomheten blir overført til ny eier, skal Statsforvalteren ha melding så snart som mulig og senest 1 måned etter eierskiftet. Dette gjeld også ved navneendringer for virksomheten.

2.5 Nedlegging eller lengre driftsstans

Dersom et anlegg blir nedlagt eller stanser for en lengre periode, skal den ansvarlige gjøre det som til en hver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensning, blant annet skal farlig avfall håndteres i medhold av gjeldende forskrift⁵.

Dersom noe ved anlegget kan medføre forurensning eller det er avfall som kan virke skjæmmende etter nedlegging eller driftsstans, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Statsforvalteren. Statsforvalteren kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning og for å rydde opp i avfall. Statsforvalteren kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekking av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Dersom den ansvarlige ønsker å starte på nytt, skal det gis melding til Statsforvalteren i god tid før start er planlagt⁶. Ved oppstart skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand før ny aktivitet kan starte opp.

³ Jf. internkontrollforskriften § 5 tredje ledd og første ledd pkt. 1-3

⁴ Fôrfaktor er forholdet mellom det totale fôrforbruket og den totale produserte biomassen gjennom en produksjonssyklus

⁵ Jf. avfallsforskriften kapittel 11 om *farlig avfall*.

⁶ Jf. forurensningsloven § 20.

3. Utslipp til vann

3.1 Utslippsmengder

Årlige utslipp til vann skal ikke overskride følgende grenser:

Komponent	Utslippsmengde i tonn/år
Total organisk karbon (TOC)	155,0
Total nitrogen (tot-N)	95,0
Total fosfor (tot-P)	12,0

3.2 Utslippsreducerende tiltak

3.2.1 Vannforbruk

Forbruket av vann skal i så stor grad som teknisk og økonomisk mulig tilpasses anlegget sitt faktiske behov i produksjonen og en størst mulig renseseffektivitet i renseanlegget. Overforbruk av vann skal ikke forekomme.

3.2.2 Fôrspill

Ved fôring av fisk skal tap og spill av fôr reduseres mest mulig. Fisk skal ikke overføres, eller føres på en måte som kan medføre skader eller ulemper for det ytre miljø.

Ved *forhøyet fôrforbruk*, skal årsakene til dette kartlegges og nødvendige tiltak settes i verk i den hensikt å bringe fôrforbruket på neste utsett ned. Forhøyet fôrforbruk defineres her som at forholdet mellom totalt fôrforbruk for en produksjonssyklus og total biomasse produsert overstiger 1,1. Virksomheten skal ha skriftlige rutiner som sikrer en utføring i den daglige driften som minimaliserer utslipp. Forhøyet fôrforbruk skal journalføres, med beskrivelse av årsak og iverksatte tiltak.

3.2.3 Renseanlegg

Fra og med det året produksjonen vil overstige 5000 tonn fisk per år skal det gjennomføres en utslippsrensing som innebærer at utslippene per tonn produsert biomasse (spesifikt utslipp) ikke overstige følgende grenser:

Komponent	Spesifikt utslipp i kg/tonn fisk/år
Total organisk karbon (TOC)	30,0
Total nitrogen (tot-N)	9,0
Total fosfor (tot-P)	2,0

Frem til det året produksjonen vil overstige 5000 tonn fisk per år gjelder kun kravet til TOC.

3.2.4 Utslipssted for prosessavløp.

Avløpsvannet skal føres ut i resipienten på en slik måte at innblandingen i vannmassene blir best mulig. Ved plassering må det tas hensyn til strøm- og bunnforhold for å sikre minst mulig negative effekter på resipienten. Det vesentligste av avløpsvannet skal ikke nå overflaten om sommeren og forurenset vann skal ikke bli ført inn til strandsonen.

Statsforvalteren skal ha melding om utslippspunktets nøyaktige posisjon, dersom dette ikke er oversendt i forbindelse med søknaden.

3.2.5 Legemidler og kjemikalier

Anvendelse og utslipp av legemidler og miljøskadelige kjemikalier som insekticider, desinfeksjonsmidler mm skal skje i samsvar med gjeldende regelverk/retningslinjer fra myndighetene⁷. Ved bruk av legemidler og miljøskadelige kjemikalier skal det vises særlig aktsomhet, slik at utslippene til og eventuell skade på det omkringliggende miljø søkes redusert til et minimum. Det gjøres samtidig oppmerksom på substitusjonsplikten som fremgår av punkt 7.2 i denne tillatelsen.

3.2.6 Overflatevann

Avrenning av overflatevann fra virksomhetens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade på miljøet.

3.2.7 Sanitæravløpsvannet

Utslipp fra avløpet til anleggets sanitæranlegg og slambehandling skal skje i samsvar med de kommunale forskriftene.

3.2.8 Sikring av avløp.

Anlegget skal være sikret mot rømming og utslipp av oppdrettsorganismer og dets livsstadier.

4. Lys og lukt

Driften og installasjonenes utforming skal ikke medføre urimelige lys- og luktulempere for omgivelsene.

Vilkåret er ikke til hinder for bruk av produksjonslys, men fordrer en bruk som ikke er til unødig ulempe for omgivelsene.

Aktiviteter som for eksempel fôrlagring, spyling, rengjøring og tørking av nøter, håndtering av avfall, samt annen virksomhet ved anlegget skal foregå slik at det ikke fører til luktulempere av betydning for naboer eller andre.

5. Støy

Driften og installasjonenes utforming skal ikke medføre urimelige støyulempere for omgivelsene. Aktiviteter som medfører fare for spesiell støy bør i størst mulig grad gjennomføres innenfor vanlig arbeidstid, dvs. mandag til fredag kl. 7-16.

Virksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner, barnehager og rekreasjonsområder skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved mest støyutsatte fasade:

Mandag-fredag	Lørdag	Søndag og helligdager	Natt (kl. 23-07)	Natt (kl. 23-07)
55 L _{den} ⁸	50 L _{den}	45 L _{den}	45 L _{night} ⁹	60 L _{5AF} ¹⁰

⁷ Regelhjelp.no

⁸ L_{den} er definert som døgnmiddel

⁹ L_{night} er A-veiet ekvivalentnivå for 8 timers nattperiode fra kl 23-07 midlet over reell arbeidstid

¹⁰ L_{5AF} er det A-veide nivå målt med tidskonstant "Fast" på 125 ms som overskrides av 5 prosent av hendelsene i løpet av en nærmere angitt periode, dvs statistisk maksimalnivå i forhold til antall hendelser.

Støygrensene gjelder all støy fra den ordinære virksomheten, inkludert intern transport på anlegget og lossing eller lasting av råvarer og produkter. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

Selv om virksomheten holder seg innenfor grenseverdiene, er det likevel plikt til å redusere støy mest mulig. Dette gjelder for eksempel skjerming av aggregat, vifter og lignende.

6. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Utfylling, graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensede sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven.

7. Kjemikalier og legemidler

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, desinfeksjonsmidler, hydraulikk-væsker og brannbekjempningsmidler.

Med legemidler menes her stoffer og preparater som brukes i virksomheten og som er bestemt til å forebygge, lege eller lindre sykdom eller sykdomssymptomer, påvirke fysiologiske funksjoner hos fisk eller til å påvise sykdom¹¹.

7.1 Vurdering av kjemikalier og legemidler

For kjemikalier og legemidler som benyttes på en slik måte at det kan medføre forurensning eller fare for forurensning, skal virksomheten dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes og legemidlenes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også pkt. 2.2 om internkontroll.

7.2 Substitusjon

Virksomheten plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier og legemidler. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier og legemidler som benyttes, og om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter virksomheten å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.¹²

¹¹ Eksempelvis avlusningsmidler i form av før- eller badebehandlingsmidler

¹² Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

7.3 REACH og biocidregelverket

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket¹³ og biocidregelverket¹⁴.

7.4 Lagring av legemidler og kjemikalier

Legemidler og kjemikalier skal lagres forsvarlig. Lagringen skal innrettes slik at spill ved uhell eller lignende blir samlet opp.

8. Avfall

8.1 Generelle krav

Virksomheten plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av driften. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall skjer i samsvar med gjeldende regler for dette fastsatt i forurensningsloven, herunder avfallsforskriften¹⁵.

Avfall som oppstår i virksomheten, skal søkes gjenbrukt i virksomhetens produksjon eller i andres produksjon, eller – for brennbart avfall – søkes utnyttet til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

Avfall som oppstår i virksomheten skal lagres på en slik måte at det ikke oppstår forurensning. Avfallet skal også lagres slik at det ikke kommer på avveie som følge av vind, bølger eller annet.

Det er ikke tillatt å dumpe avfall i sjø eller brenne avfall.

8.2 Håndtering og lagring av farlig avfall

Sikringstiltak for lagring av farlig avfall skal være basert på en risikovurdering. I tillegg skal farlig avfall som ikke er lagret på tank, som et minimum lagres under tak og på tett fast dekke med fall mot tette oppsamlingsenheter.

Lagertanker for flytende avfall som er større enn 2.000 liter skal ha oppsamlingsvolum tilsvarende tankens volum. Lagret farlig avfall skal være merket slik at det fremgår hva som er lagret, og skal ikke blandes sammen med annet avfall. Lageret skal også være sikret mot avdamping av forurensende stoffer til luft.

Ubenyttede rester av legemidler og kjemikalier, for eksempel medisinfôr, antibiotika, biocider og andre miljøfarlige stoffer, inkludert emballasje; må samles opp, behandles og lagres separat slik at ikke annet avfall blir kontaminert og som vanskeliggjør for gjenbruk. Det samme gjelder for ensilasje, fôrrester og slam/ekskremitter som inneholder legemiddel- eller kjemikalierester. Lageret for antibiotikaholdig død fisk og annet antibiotikaholdig avfall eller slam skal ha nok kapasitet, både til vanlig drift og ved sykdomsutbrudd. Avfallet skal leveres tilbake til produsent eller annen godkjent mottaker for farlig avfall¹⁶.

¹³ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) av 30. mai 2008.

¹⁴ Forskrift om godkjenning av biocider og biocidprodukter av 18.12.2003 nr 1848

¹⁵ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930.

¹⁶ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004 nr. 930 kapittel 11

Farlig avfall skal deklarereres og leveres til godkjent mottaker minst én gang i året¹⁷.

8.3 Håndtering av produksjonsavfall og slam

Død fisk, fôrrester, slam, fett o.l. skal håndteres slik at det ikke oppstår forurensningsmessige ulemper. Oppdrettsanlegget skal ha beredskap for å håndtere massiv død av fisk.

Brenning, nedgraving, dumping i sjø, på fyllplass eller annet sted av slam, død fisk, fiskerester eller annet produksjonsavfall er ikke tillatt.

Avfallet skal behandles slik at det i størst mulig grad kan utnyttes. Oppsamla død fisk skal konserveres straks ved ensilering, frysing e.l. og føres til eget lager. Ved ensilering skal fisken kvernes. Ensilasjetanker skal være forsvarlig sikret mot utslipp til miljøet.

Alt slam fra renseanlegg m.m. skal i størst mulig grad utnyttes som en ressurs. Virksomheten må ha en slamhåndteringsplan i tråd med gjeldende regelverk. Lagring og transport må skje på en slik måte at det oppstår minst mulig ulemper knyttet til lukt m.m.

Avfallet skal leveres videre til lovlig mottak, jf. forurensningslovens § 32 om håndtering av næringsavfall, både ved utnyttelse av avfallet som en råvare i annen produksjon, eller videre avfallshåndtering.

8.4 Håndtering av annet avfall

Emballasje o.l. samt alt anna avfall som ikke er omfattet av pkt. 8.1 til 8.3 skal mellomlagres på forsvarlig måte og leveres til godkjent avfallsanlegg for slike avfallstyper. Bedriften må kunne dokumentere levert avfallsmengde fordelt på ulike typer.

9. Forebygging og beredskap mot forurensning

9.1 Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennom internkontrollen gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet på det aktuelle anlegget¹⁸. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljø-risiko. Potensielle kilder til forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisiko-analysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved det spesifikke anlegget som kan medføre forurensning med fare for skader på ytre miljø inne på virksomheten sitt område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Virksomheten skal ha oversikt over de miljøressursene som kan bli truet av forurensning og de helse- og miljømessige konsekvensene slik forurensning kan føre med seg.

Virksomheten skal kjenne til risikoen for uønskede miljøpåvirkninger på utvalgte naturtyper og nøkkelområder for spesielle arter som tareskog, ålegress, koraller, gyteområder for fisk som følge av utslipp fra anlegget. Virksomheten skal ha kunnskap om økosystemet i området, strømforhold på lokaliteten, bunnforhold og nærhet til villaksens vandringsruter og nær-liggende laksefjorder og laksevassdrag¹⁹.

¹⁷ Jf. avfallsforskriften kap. 11 vedlegg 3

¹⁸ Jf. internkontrollforskriften § 5 første ledd pkt 6.

¹⁹ Relevant infofinnes bl.a. i Fiskeridirektoratet og Direktoratet for naturforvaltning sine nettbaserte kartverktøy.

9.2 Forebyggende tiltak

På grunnlag av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreducerende tiltak. Både sannsynlighetsreducerende og konsekvensreducerende tiltak skal vurderes. Virksomheten skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

9.3 Beredskapsplan

Det skal til enhver tid foreligge en oppdatert beredskapsplan. Bedriften skal, på bakgrunn av en miljørisikoanalyse og de iverksatte risikoreducerende tiltakene, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer.²⁰

Beredskapsplanen skal inneholde tiltak for å ivareta ytre miljø dersom uønskede hendelser inntreffer. Dette omfatter bl.a. å sikre en forsvarlig avfallshåndtering med tilstrekkelig kapasitet i enhver situasjon, inkludert ved massiv fiskedød, og å begrense spredning og skade av akutt forurensning, herunder utslipp av kjemikalier og legemidler.

9.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift.²¹ Bedriften skal også så snart som mulig, og senest påfølgende arbeidsdag, gi melding til Statsforvalteren.

Unormale driftsforhold som ikke inngår i definisjonen akutt forurensning, men som kan øke faren for forurensning skal også varsles til Statsforvalteren så snart som mulig.

Statsforvalteren skal holdes skriftlig orientert om årsak til hendingen og tiltak som er satt i verk eller som er planlagt for å motvirke og avgrense virkningene og hindre gjentakelse.

10. Utslippskontroll

10.1 Måling og beregning av utslipp

Bedriften plikter systematisk å kartlegge virksomhetens utslipp til vann.

Bedriften skal gjennomføre målinger og beregninger av utslipp til vann og innhold i slamuttak, og disse skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp. Prøvene skal analyseres TOC, tot-N og tot-P, både for utslippet og slamuttaket.

Prøvene for avløpsvannet skal

- a) være døgnblandprøver,
- b) tas en gang i uken
- c) tas ved hjelp av et automatisk, tids- eller mengdeproporsjonalt prøvetakingssystem, med et intervall som tilsvarer at minst 48 delprøver tas ut i løpet av de 24 timene
- d) måle vannmengdene under prøvetakingen, og resten av året

Kravet til b), antall prøver, gjelder fra og med mai 2022.

Bedriftens utslippskontroll skal gi grunnlag for å følge med på løpende utslipp for slik å raskt kunne oppdage overutslipp og unngå skadelige effekter i resipienten.

²⁰ Jf. forurensningsloven § 40.

²¹ Forskrift om varsling av akutt ureining eller fare for akutt ureining av 9.7.1992, nr 1269.

Bedriften skal beregne anleggets årlige slamuttak (TS), utslippsmengder og spesifikt utslipp, herunder ved å dokumentere innhold i benyttet fôr og produsert biomasse. Innen 01.03.2023 skal det være oversendt et forslag til Statsforvalteren til forbedret program for måling og prøvetaking av slammet, basert på bl.a. en evaluering av prøvetakingsresultatene for 2022.

Bedriften skal på forespørsel kunne dokumentere at utslippsgrensene i pkt. 3.1 og 3.2.3 overholdes.

Målinger og utregninger skal gjennomføres etter et program som skal inngå i virksomhetens dokumenterte internkontroll. Måle- og utregningsprogrammet skal blant annet dokumentere måle- og prøvetakingsmetode, utvelgelse av måleperiode, samt utregningsmodeller og utslippsfaktorer som blir benyttet. Bedriften skal i forbindelse med utarbeidelse og revidering av måle- og beregningsprogrammet vurdere usikkerheten i målingene, og søke å redusere denne mest mulig.

Prøvetaking og analyse skal utføres etter CEN-standard eller Norsk Standard (NS). Dersom dette ikke finnes, kan annen utenlandsk / internasjonal standard benyttes. Statsforvalteren kan akseptere at annen metode blir brukt også der standard finnes, dersom det kan dokumenteres tilfredsstillende at den er minst like formålstjenlig. Virksomheten er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret, og at prøvetakingspunkter etableres på steder som gjør det mulig å ta prøver av utslippene i henhold til aktuelle standarder.

Dersom bedriften bruker eksterne laboratorier/konsulenter for prøvetaking og analyse, skal akkrediterte laboratorier/tjenester benyttes der det er mulig.

10.2 Journalføring

Virksomheten skal ha kunnskap om miljøpåvirkning fra egen aktivitet og oversikt over annen relevant miljøinformasjon²².

Bedriften skal registrere og journalføre følgende data:

- Fiskemengde, månedlig biomasse, årsproduksjon av fisk
- Fôrtype, fôrforbruk, fôrfaktor
- Mengde rømt fisk
- Mengde død fisk
- Avfallstyper, mengder og disponeringsmåte
- Bruk av legemidler og kjemikalier, type og forbruk
- Mengden oppsamlet slam, med og uten legemidler, leveringssted og disponeringsmåte

Journalen må oppbevares på anlegget i minst 5 år og være tilgjengelig ved kontroll.

Digital versjon av virksomhetens kartgrunnlag for lokaliteten og influensområdet skal være tilgjengelig for Statsforvalteren ved behov.

Ved kartlegging av marint biologisk mangfold i influensområdet til anlegget skal virksomheten sørge for at rådata, filmer og bilder lagres digitalt. Disse skal være tilgjengelig for myndighetenes bruk ved fremtidig kartlegging eller overvåking av sjøbunnen.

²² Jf. miljøinformasjonsloven

10.3 Årsrapport

Hvert år skal bedriften sørge for at det utarbeides en rapport med informasjon om siste års produksjon, avfallsmengder og håndtering, fôrforbruk, utslippsmengder med mer. Rapporten skal ha en tabell som inneholder alle analysene, med tilhørende datoer og vannmengder. Frist for innsending til Statsforvalteren er 1. mars.

11. Miljøtilstand og resipientovervåkning

11.1 Krav til miljøtilstand

Utslippene skal ikke endre miljøtilstanden i resipienten på en uakseptabel måte.

- Utslipp fra akvakultur skal ikke føre til at organisk avfall akkumulerer over tid eller at gravende bunndyr ikke kan leve under eller i nærheten til produksjonsenheter i sjøvann eller ved utslippspunkt i sjø fra akvakultur på land.
- Strandsonen i nærheten av utslippet skal ikke være synlig påvirket av utslipp eller annen forurensning fra akvakultur.
- Miljøtilstanden i resipienten skal ikke være dårligere enn tilstandsklasse II (*god*) for dypvann, bløtbunnsfauna og sediment slik veileder 02:2013 *Klassifisering av miljøtilstand i vann*²³ beskriver.
- Virksomheten skal ikke svekke den økologiske funksjonen til viktige marine naturtyper i influensområdet.
- Virksomheten skal ikke føre til forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten, jf. vannforskriften.

Det skal foretas jevnlig, risikobasert miljøovervåking for å dokumentere at kravene til miljøtilstand overholdes.

11.2 Krav til miljøovervåkning i resipienten

Virksomheten skal overvåke sin påvirkning av resipienten etter en risikobasert overvåkningsplan. Prøvetaking, analyser og faglige vurderinger skal utføres etter etablerte standarder og utføres av en kompetent uavhengig instans. Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret, og at prøvetakingspunkter etableres på steder som best mulig kartlegger virksomhetens påvirkning.

Overvåkning skal i størst mulig grad være i henhold til vannforskriften og dens veileder for klassifisering av miljøtilstanden i vann.

Marin bløtbunnsundersøkelse:

Forenklet MOM-C: Det settes krav om overvåking av bløtbunnsfauna og sediment på minimum to stasjoner utenfor utslippspunktet til sjø, én stasjon plasseres maksimalt 50 meter fra utslippspunktet og én stasjon plasseres maksimalt 300 meter fra utslippspunktet. Stasjonene skal plasseres langs dominerende strømmetning (spredningsstrøm) der sedimentering av partikler fra utslippet forventes å være størst. Undersøkelsen må inneholde parameter som beskrevet i NS

²³ Veileder 02:2013 Klassifisering av miljøtilstand i vann - Økologisk og kjemisk klassifikasjonssystem for kystvann, grunnvann, innsjøer og elver, eller senere utgaver. Utgitt av Direktoratgruppen for gjennomføring av vanddirektivet.

9410²⁴ for C-undersøkelsen i pkt. 6.4, med unntak av elementanalyse av kobber. Utførelse skal være i henhold til NS-EN ISO 16665 og NS-EN ISO 5667-19. Alle målte parametere skal vurderes opp mot gjeldende nasjonale klassegrenser for miljøkvalitet i kystvann. Resultatene av bunndyrundersøkelsene skal presenteres med de parametere/ indekser som inngår i vannforskriftens klassifikasjonssystem for bløtbunnsfauna i kystvann. Denne delen av bløtbunnsundersøkelsen skal utføres av akkreditert selskap. Kravet om akkreditering gjelder både prøvetaking bunn sediment, kjemiske analyser, taksonomi og faglige vurderinger og fortolkninger.

MOM-B: Det settes samtidig krav om overvåking av utslippspunktet med bruk av MOM-B undersøkelse jf. NS 9410, men modifisert til bruk ved utslippspunkt. Minimum 10 stasjoner velges i nær tilknytning til utslippspunktet på en måte som er egnet for å fange opp eventuell akkumulering av organisk materiale som følge av ulike strømretninger (spredningsstrøm) som er målt på utslippsstedet. Undersøkelsen skal utføres av kompetent, uavhengig instans.

Frekvens: Denne formen for kombinert bruk av MOM-B og en forenklet MOM-C skal utføres senest etter 2 år med produksjon på anlegget. Videre gjennomføres undersøkelsen minst hvert 4. år. Undersøkelsene skal gjennomføres under normal produksjon/belastning ved anlegget. Hvis indeksene for bløtbunnsfauna viser god tilstand eller bedre (jf. Veileder 02:2013) etter 2 års drift kan videre trendovervåking av sedimentene begrenses til kun MOM-B undersøkelsen (krav om forenklet MOM-C utgår).

Strandsoneundersøkelse:

Det skal gjennomføres en strandsoneundersøkelse av utvalgte stasjoner i Tøtlandsvik, der en ved omtale og bildedokumentasjon gjør greie for eventuelle synlige påvirkninger i nærområdet til utslippet. Strandsoneundersøkelsen må omfatte en beskrivelse den marine vegetasjonen og bunnforholdene, eventuell grønnalgevekst, nedslamming, fettforurensning, forsøpling og liknende forhold. Det er i dag ingen standard for denne type forenklete undersøkelser, men den må utføres av kompetent, uavhengig instans med erfaring vedrørende eutrofiproblematikk i marint miljø.

Strandsoneundersøkelsen skal gjennomføres i vekstsesongen for makroalger (sommer). Undersøkelsene skal følge samme intervaller som bløtbunnsundersøkelsene, minst hvert 4. år. Første undersøkelse skal gjennomføres senest etter 2 års drift ved anlegget.

Virksomheten plikter å gjennomføre mer omfattende granskinger eller overvåking dersom Statsforvalteren finner dette er nødvendig for å kartlegge anlegget sin forurensningseffekt på resipienten, jf. forurensningsloven § 51. Virksomheten kan også bli pålagt å betale en forholdsmessig del av kostnadene ved en felles resipientundersøkelse sammen med andre virksomheter med utslipp i området.

Overvåking av oksygenmetning og planteplankton:

Virksomheten skal overvåke eventuelle effekter av utslippene på oksygenmetningen i Jøsenfjordens dypvann og på planteplankton (klorofyll-A) med støtteparametre i resipienten. Overvåkingen skal gjennomføres av et uavhengig, faglig kompetent organ. En plan for overvåkingen skal oversendes Statsforvalteren for vurdering innen 01.06.2022.

11.3 Tiltak ved uakseptabel miljøtilstand

Ved uakseptabel miljøtilstand, eller ved en registrert utvikling mot uakseptabel miljøtilstand i resipienten, jf. vilkår pkt. 11.1, skal årsakene kartlegges og tiltak iverksettes. En tiltaksplan skal

²⁴ Miljøovervåking av bunnpåvirkning fra marine akvakulturanlegg. Norsk Standard. NS 9410:2007. 23 sider.

Statsforvalteren i Rogaland

sendes Statsforvalteren for vurdering. Dersom Statsforvalteren vurderer at tiltakene ikke er tilstrekkelige, kan Statsforvalteren endre tillatelsen eller kalle den tilbake.

Resultater av alle typer undersøkelser av miljøtilstand skal gjennom internkontrollen inngå som grunnlag for anleggets egne vurderinger av om driften er miljømessig forsvarlig.

11.4 Rapportering til Statsforvalteren

Resultater fra overvåkning av miljøtilstanden skal rapporteres til Statsforvalteren fortløpende, på elektronisk form. Der det er mulig skal miljødata i tillegg leveres elektronisk på standardisert rapportformat til databasen «Vannmiljø». Rapporteringsformater og kodeverk er tilgjengelig på en egen nettside: <http://vannmiljokoder.klif.no/>.

11.5 Rapportering når produksjonen har kommet over 10 000 tonn

Når produksjonen har kommet over 10 000 tonn fisk per år, skal det sendes over en samlet vurdering til Statsforvalteren av resultatene fra miljøovervåkingen så langt (jf. pkt. 11.2 i tillatelsen), sammenholdt med krav til miljøtilstand (jf. pkt. 11.1 i tillatelsen) og utslippsmengder. På bakgrunn av dette skal det også gjøres en vurdering av eventuell miljørisiko ved å øke produksjonen ytterligere.

12. Ansvar og straff

12.1 Ansvarsforhold

Denne tillatelsen fritar ikke virksomheten å hente inn tillatelser fra andre myndigheter for andre sider av virksomheten som gjelder for eksempel arbeidsmiljø, brann, eksplosjonsvern.

Tillatelsen fritar ikke innehaver av tillatelsen for plikt til å betale erstatning etter gjeldende erstatningsregler.

For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller i tillatelsen blir overholdt, kan Statsforvalteren fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

12.2 Straffeansvar

Overtredelse av vilkårene i tillatelsen kan medføre straff i henhold til forurensningsloven, kapittel 10, eller andre straffebestemmelser.

13. Tilsyn

Innehaver av denne utslippstillatelsen plikter å la representanter fra Statsforvalteren eller de etater og institusjoner som Statsforvalteren gir fullmakt, inspisere anlegget til enhver tid, jf. forurensningsloven, § 50.

14. Omgjøring

Statsforvalteren vil kunne pålegge virksomheten å gjennomføre ulike tiltak, og eventuelt endre vilkår i tillatelsen dersom utslippet viser seg å ha uheldige virkninger på resipienten.

VEDLEGG 1: Liste over prioriterte stoffer, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere:	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ - C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ - C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ - C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ - C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Tensidene:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklorbenzen	TRI
Trikloran (2,4,4'-Trichloro-2'-hydroxydiphenyl ether)	
Nitromuskforbindelser:	
Muskxylen	
Alkylfenoler og alkylfenoletoksyler:	
Nonylfenol og nonylfenoletoksyler	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksyler	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	
2,4,6-tri-tert-butylfenol	
Polyfluorerte organiske forbindelser (PFCs)	
Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre (PFOA)	
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenylyltinn	TFT, TPT
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Bisfenol A	BPA
Dekametylsyklopentasiloksan	D5